

Un'kaan akà Bebelyo Nsemà

Un'kaan akà Bebelyo wà umwey wà bwel anà wà ndoŋ uboo a nkwa akuñ. Mbuur kàson wa bàyob anki. Bàmboon bàfasi naa un'klisto mwey Un'yudà kàson wa. Wa akwen mupà aklisto bàdiimà mbwo ngwal anà mutà làkwikilà aba mpi. Abà, wa wàmumëy ba nsöönà a isal a Klisto unsà indiir byanswà iler ngweel a möö.

Un'dim a ndaa

Nsemà a un'kaan mwey yàbwelàbwel imëyà nkaäl ipepey ya imëy a Nzam amu Mwan ande (1.1-4), ndaa yan'lääb yànàkaab nyaäl yweel ya kolàkol.

Ngyääl yàtätweb yàmuswan uteer a Yesu. Nde kà nà wà udu akyeey (1. 5,2.1) anà wànàsöön Mose (3.1, 4.13) anki, wëe nde wà undweer a ngan kà un'lwaan a Melkisedek (4.14 7.28). Yumwey ayi: Nde kàkàb nde ñakwo asànaa iboon, waa kàbulà mfurbo u nkwa mwey yàkuñ (8.1,10.18).

Ngyääl yàyweel (10.19, 13.19) yà mupà baar ngwal mukal uboo a lää (10.19, 39). Anàlàkwikilà bà itaan, fà Abel anà Abàlam, bàfawal asànaa mbaan a làkwikilà. Yà ubwan sye musà ileer akà Yesu nton muyob mukan mpem unsà nsii asànaa nde (12.1, 13). Mutsulà, yà ubwan mulen

duu uboo iton anà mukoon adiimà kab a ngway a Nzam (12.14,13.19).

Un'kaan awà ban'may a nsaak anàmbor.

Fà itaan, baar bàkàl anà kerker naa un'kaan awà Pòl kàson. Lwom ntsuü awa, un'kaan awà wanswà wà nsóon anà in'kaan ande. Itàkal naa ka ná kàson wa, nde wa mbuur ayob Ingeleki ubwanàbwan. Nde wa kàson kusa a mbul 70. Nde wa kàsoon aklistò bàkàl unsà lingyoomà anà balenà mupiy làkwikilà a nduümà aba. Ba babeelà « Bebelý », taan lumwey nton mfa a mfuur a ngyamàkà a « nkwa itaan », nkwa a Sinay. Ba kà Ayudà anki, wée ba bàkyàyoòb Ndaa Anàson ubwanàbwan, ndaa ayà bàyee din mbalà mboon.

Kà ikal a iboon mboon byà ndwà a Nzam a Yelusàlem, un'soon kàkiir « iboon » imwey mpel kyà Yesu, nsab a Ngweel a möö ana yà möö uboo a « nkwa akuin ». Ungó apan, ngyamàkà mwey yà ubem isàten naa Klistò wà « undweer a ngan, mesà a iboon anà iboon ». Mulab nsemà a un'kaan awà, indiir byanswà Nzam kàten amu mwan ande Yesu. Ya yan'bwà balàbal asanaa naa nsemà a Làsan anàbwan kàson Ywan (Ywan 1.1,18). Yesu Klistò wà ndaa a Nzam « mwey mpel anà yipepey » anà Nzam « undiir asin wàten watey » (Ywan a Kulunsi, 1587). Mbiilà u ngyee a ndaa ayi yà ngyee iköon ntsuü, taan lumwey yà mpay, ya bweel taan lanswà.

Ukyà kwel

Un'kaan akà Bebelyo afàsà mfà a mfuur iköön ntsüü uboo a nkwa itaan anà nkwa akün. Yesu wa ngan unsa un'lwaan a ifa asin wa Melkisedek, weë ka asanaa Alon anki.

Nzam kàyäämä u mbwo a Mwan ande

¹ Itaan, Nzam kàyäämä anà ankaa abi, mbalà mböön, u nteen yà ifà ifà, u mbwo a anangööm.

² Weë apanà, u panà a ntsüü ibà bi là, nde kàyääm anà bi u mbwo a Mwan awà kàsi nde njakwal a indiir byanswà, u mbwo a nde sye nde kàkyer meen manswà.

³ Mwan awà wà pèlà a làkoo ande anà idiim muswan naa Nzam wà aben, anà nde afàkaar indiir byanswà unsà ngwal a ndaa ande. Ungó mupoŋ man'be a baar, nde kàkàbwaay u du u koo a ibaal a Nzam anàsöön ngwal yanswà.

⁴ Mwan kabulà wànàsöön akyeey, waa Nzam kun'pe ikob anàsöönà kyà ba.

Mwan a Nzam wànàsöönà akyeey

⁵ Kyakin, nde kàten anki akà ikikye akà un'kyeey mwey naa:

« Ngye awà Mwan amë,
më amàbör nàbà. »

Anà sye:

« Më in'yàkal Taarànde
anà nde ayàkal Mwan amë. »

⁶ Weë, umpal ubiil nde nswem u meen, nde kan'ten naa:

« Wey akyeey a Nzam banswà bun'kömà. »

⁷ Ntɔn akyeey, nde kan'tɛn naa:

« Nde akyeey ande afabuul an'dweelà,
anà asyàäl ande lälɛm a mbaa. »

⁸ Wɛɛ ntɔn Mwan, nde kan'tɛn naa:

« Kir angye là imwol, Nzam, lanàsà ntɔn mbul a
in'tye,

ngye imwol angye afàyaal a swalaa.

⁹ Ngye kàkwen balàbal anà kàyiinj ube,

kyakin Nzam, Nzam angye,

kàtsüül nde may a un'kyɔm

anàsöön atɔŋ angye. »

¹⁰ Nde an'fàten sye naa:

« Inye, Mwol, u nsemà ngye kàsi in'baäh a mɛɛn,
du là isal a an'kɔɔ angye.

¹¹ Bya byàkyer asàkwà, wɛɛ ngye, ngye awe anà
möö.

Bya byanswà byàsànün asànaa ipfɛy,

¹² ngye asabwelà asànaa ufàbwelà kàzak,

ngye asasɔm asànaa ipfɛy.

Wɛɛ ngye, ngye awà ifà imwɛy, mbul angye isàwà
anki. »

¹³ Nzam kàten anki akà un'kyeey ande mwɛy naa:

« Bwaay u kɔɔ amɛ là ibaal,

tii mpal in'sàsà mɛ ayiinj angye

ungyel in'kol angye. »

¹⁴ Kyekà akyeey bà an'dweelà unsà isal a Nzam.

Nde afatɔm musyàäl baar bàsàwal kwal a möö.

2

Möö mwɛy wà kolàkol

¹ Kyakin, bi ikyer alab ubwanàbwan ndaa kàwem bi, ntòn bi iköön adiimà mbwo.

² Ntòn, isàkal naa ndaa bàkyään akyeey yàmèná naa yà ndandaa, isàkal naa mbëey yanswà anà unkwëem banswà bàkyer awal ntaanàmbar anàkwò,

³ apan, bi ñakwo iyàsorà aben, isàkal naa bi kan'bi möö a tub àwà, möö kàsèrà Mwol ñakwo mukyään, anà baar bàwem wa biswerj ntal awa.

⁴ Nzam kàmey naa imbaì aba kyakàl kyà ndandaa u mbwo a idiim, impà, ndaa ubem yà ifà ifà, anà unsà an'kab a Dweelà In'kyeel mànàkab asànaa kàkwèn nde ñakwo.

Ndaa yanswà Nzam kàpe akà Mwan

⁵ Nzam kàsi anki mëen amà iyà, amà iteenà bi, ungyel a in'kol a akyeey.

⁶ Kyakin kà ikal mwëy, mbuur mwëy kàte imbaì abà:

« Mbuur wà nà ntòn ngye un'si mii?

Itàkal naa mwan a mbuur ntòn ngye akun'ler?

⁷ Utaanj ikikye, ngye kun'tyeey ungyel a akyeey, ngye kun'bwää'lakoo anà ibyääì,

⁸ ngye kàsi indiir byanswà ungyel a in'kol ande.

» Mukun'sà indiir byanswà ungyel a in'kol, nde kàwëy anki akà undiir mwëy uköön akal ungyel a iköb ande. Kyekà, apanà bi ñatàman anki naa bya byanswà byànàsà ungyel a iköb ande.

⁹ Wëë bi kan'man abà: ungo' akun'tyeey ikikye ungyel a akyeey, apanà, Yesu bàmun'bwää'lakoo

anà ibyääł, ntɔn ukwà abà kàmɛn nde mpay. Abun, u mbwo a kab a ngway a Nzam, nde kàku' ntɔn baar banswà.

¹⁰ Yakal ubwanj aka Nzam awà ntɔn nde anà u mbwo a nde abyà indiir byanswà, kàkwen musyen un'kàbɔ a baan u làkoo ande. Kyakin, yàbwenj naa nde usyen Yesu, un'baän a mɔɔ aba, ukal wanjàkwo, u mbwo a mpay.

¹¹ Ntɔn, mbuur afàpɔŋ anà bànjàpɔŋ, ba banswà bàfù'ntsu' mwey. Kyakin nde nswen yatey muka-bel atɔŋ ande,

¹² umpal kàten nde naa:

« Mɛ in'yàkyään làsanj a ikɔb angye aka atɔŋ amɛ, mɛ in'kyer ayasyañà uboo a nkɔŋ. »

¹³ Nde kàten sye naa:

« Mɛ in'yàsà mpem amɛ amu nde. »

Waa kàfàkwey naa:

« Le mɛ, mɛ anà baan kan'pɛ Nzam. »

¹⁴ Ntɔn baan abà bye anà undiir mwey wà un'tuüb, an'kil anà in'twanj, ifà imwey sye, Yesu kàbulà asànaa ba, nde kàbwäär ndur a imbuur. Abun, u mbwo a nkweel ande, nde kàkwaam ngwal a mbuur kàkäärà ukwà, iswanà naa Ilenj.

¹⁵ U mbwo a ba, nde kàtsuunj baar banswà bàkal uboo a iso u mɔɔ aba wanswà ntɔn bɔɔmà a ukwà.

¹⁶ Ntɔn, nde kàyi anki mubay akyeey, wɛɛ nde kàyi mubay ywar a Abàlam.

¹⁷ Kyakin, yàlɔm naa nde ubulà asànaa atɔŋ ande unsà indiir byanswà, ntɔn mubulà undweer

a angan banàyyol a ngyeb anà wabalabal unsà isal ande kusà a Nzam, nton mudwa man'be a un'sen ande.

¹⁸ Apanà, nde kan'kwo mubay baar abanàsii, nton nde njakwo bàkyer un'sii unsà mpay kàmen nde.

3

Yesu kan'söön Mose

¹ Kyakin, aton in'kyeel, be baar làbye anà kab unsà làbeel a du, làsi an'kyan abe amu Yesu awa ntööm anà undweer a angan a lakwikilà ifakyaän bi.

² Nde wà lää akà mbuur kun'si, asànaa kàkal Mose, udu a ndwà a Nzam yanswà.

³ Yàmenà naa làkoo a Yesu lànàsöön là Mose, asànaa un'töön a ndwà, we anà ibyaäl anàsöön ndwà ya njakwo.

⁴ Abun, ndwà yanswà ye anà un'töön aya, kyekà Nzam wà un'töön a indiir byanswà.

⁵ Kyekà Mose kàkal un'syaäl a lää u ndwà a Nzam yanswà, nton mutà imbal a indiir kàlāten Nzam ungo.

⁶ Wεε Klisto wà lää asànaa Mwan, kà un'tswe a ndwà a Nzam. Ndwà ande ya yà bi, isàkal naa bi ban'kaar kam anà làkyan amu nde abyà ifaswan bi ngaal.

Duu a Nzam nton anàlakwikilà

⁷ Kyakin, asànaa utenà Dweelà In'kyeel:
« Nàbà, isàkal naa be lan'wem ndaa ande,

8 twon lan'baïm mpem abe asànaa utaan
bun'mbää̀r,
ila' bun'sii u nsye ipol.

9 Akun ankaa abe ban'lenj un'swey anà bàkyer
an'sii,

itàkal naa ba bàkyàman isal kàkyer me

10 mbul an'kwem an'nà.

Kyakin kàwem me nkööl ayin nkyel,

waa me kàten naa: "mpem aba yàmubwà ndwan
taanj lanswà,

ba bàkwen anki muyob undiir kàdilà me akà ba."

11 "Kyakin, uboo a nkyel ame, me kàdi kyän naa:
Ba bàsàbilà anki kà ikal a ngyoör kàlön me nton
ba!" »

12 Atøj, làkal kà igyeen, wey akà umwey uboo
a be uköön akal anà mpem a mbe mpa aye anà
làkwikilà ayà ikun'syeenà muton Nzam a möö.

13 Wee, ila' byanswà, làpeel ngwal be a be, itàkal
naa taanj mboon ban'kwo muten naa « nàbawà »,
nton akà umwey uboo a be man'be màköön un'kur
musà mpem ande bwoor.

14 Kyakin bi ibànjätüüb a Klistö, isàkal naa bi
kan'kaar tii u ntsüü, kam alà kun'si bi u nsemà.

15 Kyakin, bàten naa:

« Isàkal naa nàbawà be lan'wem ndaa ande,
twon lan'baïm mpem abe asànaa bàkyer ataaràbe
umpal bun'pe ba ngö. »

16 Abun, bàna bàmbää̀r Nzam, ungo bàwem ba
ndaa ande? Nkye kà baar banswà kàtwey Mose u
Ngipiti anki?

17 Anà bànà nde kàwem nkyel mbul an'kwem an'nà? Nkye kà baar bàkyer man'be anki, waa bàku' u nsye ipol?

18 Abun, bànà nde kàdyeel kyān, muten naa: « Ba bàsàbilà anki kà ikāl a ngyöör kālōn mē nton ba. » Nkye kà akà baar bàtōn mukun'kyey anki?

19 Bi kan'man naa baar aḅà bàkwe anki mubilà kà ikāl a ngyöör nton ba bakāl anki ana lakwikilā amu Nzam.

4

1 Abun, nton ilää kàpē Nzam mubilà u ngyöör ande kyā kapaa, wēy bi ikāl kà igyēēn nton umwēy uboo a bē ukōōn asākal u nsā.

2 Nton bi sye, bi kawel Lasan Anābwan asānaa ba. Wēē ndaa bàwem ba yape anki bweel, nton umpal bàwem ba ya, ba bàsi anki lakwikilā amu ya.

3 Kyakin, bi baar kàsi lakwikilā, bi ibilā unsā ngyöör ayā kàten nde naa:

« Uboo a nkyel amē, mē kadi kyān naa:

Ba bàsàbilà anki uboo a ngyöör amē! »

Nde kàten abun, itākal naa nde isal ande kāmāy fā nkyeer a mēēn.

4 Nton bāten kà ikāl mwēy uboo a Ndaa Anāson nton ilā kyānsāmbwaar naa: « Nzam kàyöör kà ilā kyānsāmbwaar unsā isal ande byanswā. »

5 Unsā ya bāfāten naa: « Ndandaa ba bàsàbilà anki u ngyöör amē! »

6 Yan'menā ubwanābwan naa baar bumwēy bàkyer abilā u ngyöör ayi. Kyeka, bàtātweb

bàwem Làsan Anàbwan babilà anki mwo, nton unkwèem aba.

⁷ Kyakin, Nzam an'fàsà ilā asin ubeelà nde « nàbà ». Nde kàten nton kya ungöngö, u mbwo a David, unsà ndaa batān kusà naa:

« Nàbà, isàkal naa be lan'wem ndaa ande, twon lān'bam mpem abe. »

⁸ Abà, yalàkal naa Yoswa kàpe ngyöör akà un'sen, Nzam kalàfàten anki, ungö a indiir abi, nton ilā asin.

⁹ Abun, yalàfàsaal ngyöör mwey, ngyöör a saba nton un'sen a Nzam.

¹⁰ Nton mbuur awà kàbilà u ngyöör ande, nde sye wàmuyöör unsà isal ande, asànaa Nzam kàyöör nde unsà kyànde.

¹¹ Abun, wey bi idüül mubilà u ngyöör ayi, nton akà mbuur mwey uköön abwà unsà unkwèem asànaa baar a Isàlèl.

¹² Nton ndaa a Nzam ye anà mōō, ya yà ngwal anà yan'söön kōm lanswà u mpōr. Ya ifàbilà tii kà ikal mukaab mōō anà dweelà, in'kwo anà usō. Nde afàsyeebà pānsi pānsi an'kyān a mpem a mbuur.

¹³ Akà ikyeer mwey ikwe anki mubaan kà ileer ande. Indiir byanswà byānsāpōl anà byānāmēy u mii a mbuur isātāāl bi in'lon.

Yesu, undweer a angan a dudu

¹⁴ Kyakin, nton bi ibye anà undweer a angan a dudu awà kàlyaan u du, Yesu, Mwan a Nzam, wey bi ikäär ubwanàbwan lākwikilā ifākyaän bi.

¹⁵ Abun, bi ibye anà undweer a angan kan'kwo mukiwem ngyeb ntòn gyöölà abi. Nde bàkyer un'lwab ndaa amu indiir byanswà asànaa bi, wée nde man'be kàsàkyer anki.

¹⁶ Abun, wey bi isin anà kam anà làkyān tsutsu' a kir a imwol a kab a ngway, ntòn Nzam kiwem ngyeb anà bi iwel kab a ngway kusà a nde ntòn mukibay u taan a taan.

5

¹ Undweer a ngan wanswà bàfun'wal uboo a baar, bàfun'sool ntòn musyāāl Nzam ntòn ubwan a baar. Isal ande kyà mupà an'kab anà iboon ntòn man'be.

² Ntòn nde ñakwo sye we anà gyöölà asànaa baar banswà, lalan nde wāñākwo muyōb baar mpa bāfāyōb anà bāfābwà ndwan.

³ Ntòn gyöölà alà, nde akyer apà iboon kà nà ntòn man'be a un'sen mpel anki, wée ntòn mände ñakwo sye.

⁴ Yumwey, mbuur ufāpēel anki isal aki nde ñakwo, kya bāfāwal u mbwo a lābeel a Nzam, asànaa yākāl ya akà Alon.

⁵ Kyakin, itakal Klistō kāsāpēel anki nde ñakwo lākoo mubulà undweer a angan. Nde la kàwel akà mbuur awà kàten a nde naa:

« Ngye awā Mwan amē,
mē aman'bōr ñābā. »

⁶ Ntsu' yumwey, nde kàten naa:

« Ngye awā ngan a ipepey
unsā un'lwān a Melkisedek. »

⁷ Unsà mǝǝ ande u mǝǝn, Yesu kàsi ngyamàkà anà ndǝǝm, anà in'kwǝn anà nsaan, akà mbuur kàkwe mukun'tswà mǝǝ unsà ukwà, nton ya Nzam kàkyer un'wem nton unkyeey ande.

⁸ Itàkal naa nde kàkal Mwan a Nzam, u mbwo a mpay kàmǝn nde, nde kàlǝnàkà unkyeey.

⁹ Abun, nde kàkǝlè wànjàkwo, waa kàbulà isin a ngweel a mǝǝ ipepey nton baar banswà bàfun'kyey.

¹⁰ Kyakin, Nzam kun'si nde undweer a angan uboo a un'lwan a Mǝlkisǝdek.

Igǝnsà muwey làkwikilà

¹¹ Unsà ndaa ayi, bi ibye anà indiir mbǝǝn muten, wǝǝ yà mpay mubaal ya, nton bǝ làkyàbulà anà undǝär muyǝb.

¹² Semà itaan, bǝ lalàkal alǝǝn, wǝǝ bǝ lan'fàkal anà ngyal naa balalǝn indiir atàtwǝb byà ndaa a Nzam. Bǝ làkyàkǝlè kà ikal mukal anà ngyal a bǝel, akwànaa isaa a bwoor.

¹³ Mbuur awà u mun a bǝel tii mpalàbà, ukwe anki mulab an'kyàn unsà ndaa a balàbal, nton nde wà mwan un'kye.

¹⁴ Wǝǝ isaa a bwoor byà nton andweer. U nsyaäl aba, ba bàkyàsà nsǝǝl aba unsà yànjàbwan anà yàmbe.

6

¹ Kyakin, bi iwey an'ǝǝn a nsemà mà Klistǝ, bi ilǝn ma akwà man'kwo nton andweer, ukǝǝn afurà unsà indiir a un'bään asànaa: mubuul

mpem, muwey isal byàfàtwaal ukwà anà mukal anà làkwikilà amu Nzam,

² an'loṛṛ a nduüimà anà màsyeeel an'kɔɔ, ngwi-iyà a aku'anà ntsüül a nsan ipepey.

³ Ler ndaa iyàkyer bi, isàkal naa Nzam an'pà mbwo.

⁴ Ya ikwe anki naa baar abà bàwel pɛɛlà, bàwem ntsà a kab a du, bàtùüb a Dweelà In'kyeel,

⁵ bàlɛɛr ndaa a Nzam yàṇàbwan anà ngwal a mɛɛn amà isàyà,

⁶ anà bàkyàbwà, ba bàkwe anki mufàbuul mpem, ntɔn mufàfuur Mwan a Nzam u kulunsi ntɔn mbuul a mpem aba anà mukun'mɛɛy nswen u mii a baar.

⁷ Umpal ifànwà mɛɛn an'dà a mbul mäfàṇɔ udu a ma mbalà mbɔɔn anà mäfàtwey in'te a mfun ntɔn baar bàfàkɔn ma, ma ifàwal nsaak akà Nzam.

⁸ Wɛɛ, isàkal naa ma mäfàtwey nà ibwiy a nsyɛɛnà anà mikyɛɛl, ndoṛṛ ama yatey, itaan tɛy bàkyer ayàküül ma anà bàyàsà ma mbaa.

⁹ Wɛɛ akà bɛ, nkween amɛ, itàkal naa bi kan'ten abwey, bi kan'sà kam naa bɛ làbà u ntsü' anàbwan, ntsü' a ngweel a mɔɔ.

¹⁰ Ntɔn, Nzam wà balàbal. Nde ufàdiimà anki isal abɛ anà ukwen làswɛṛ bɛ ntɔn ikɔb ande umpal làsyàäl bɛ anin'kyeel anà làfàlab bɛ mukasyaäl.

¹¹ Wɛɛ, ngyal abi yà naa mbuur mbuur uboo a bɛ uswɛṛ mbäimà nsil ya tii u ntsüü, ntɔn làkyän abɛ làkwe ubwanàbwan.

¹² Abun, twon lan'kwaam ngwal abe, wεε layweel baar abà u mbwo a làkwikilà unsà mukwüünà, anà bàwal kwal a ilää' kàpe Nzam.

Kiin ilää' a Nzam

¹³ Umpal kàpe Nzam Abàlam ilää', nde kàdi kyañ u mbwo a nde ñàkwo, nton mbuur anàsöön nde kàkal anki.

¹⁴ Nde katen naa:

« Ndandaa, me in'sayööl a nsaak anà in'sapà in'lwaan a baar mböön! »

¹⁵ Kyakin, Abàlam kàdil unsà mukuüünà, waa kàwel undiir kun'pe Nzam ilää'.

¹⁶ Kyekà, baar bàfàdyà kyañ bàfàkyer kà iköb a mbuur anàsöön ba ñakwo, anà mumay mbaan yanswà, ba bàfàduül musà mbööl a kyañ.

¹⁷ Abun, Nzam kàkwen muswan ubwanàbwan akà anakwal a ilää' naa an'kyañ ande ifàsöömà anki, kyakin kàmëey nde kya u mbwo a kyañ.

¹⁸ Abun, bye anà indiir byeel mpa byàfàsöömà, u mbwo a bya, ikwe anki akà ikikye naa Nzam ute loor. Bya byàmítwääl ndeel yàngwal, akà bi baar kàwey indiir byanswà nton mukaar lakyañ alà biböön.

¹⁹ Akà bi, làkyan là asànaa löñ a möö abi, làngwal anà làñàbàm ubwan, la làfàbilà ungo a rido,

²⁰ ikal kàbilà Yesu kusà a bi nton bi. Nde kàbulà undweer a angan wà mbul a in'tye kà un'lwaan a Melkisedek.

7

Melkisedek, mfum anà ngan

¹ Melkisedek awà kàkàl mfum a Salem anà ngan a Nzam a Dudu. Nde mbuur kàkàbwey anà Abàlam, umpal kàfù Abàlam ità u ntsu'kàwèl nde iboñ udu a amfum, waa kun'si an'koo.

² Abàlam kun'pe mwey unsà indiir kwem kàwèl nde kà ità kàboñ nde. Mutàsemà, ikòb a Melkisedek iswanà naa « mfum a balàbal ». Nde sye wà mfum a Salem, iswanà naa « mfum a duu ».

³ Nde wà mbuur akòon taarànde, itàkal ngwän, itàkal un'lwaan, itàkal nsemà, itàkal ntsuü' a möö, wée nde wà asànaa Mwan a Nzam, nde wà ngan ipepey.

⁴ Làtään kolàkol a mbuur awà, waa undweer a mbuur Abàlam kun'pe mwey unsà kwem a indiir kàwèl nde.

⁵ Kyekà, un'koon apaa nswéen akà Alevi abà angan muwal mwey unsà kwem akà un'sen a Isàlèl, iswanà naa akà aton aba abà baar a ywar a Abàlam.

⁶ Wée Melkisedek mbuur mpa kàkàl mbuur a ywar a Levi, nde kàwèl mwey unsà kwem akà Abàlam anà nde kàsi njiläa an'koo.

⁷ Kyekà, mukoon asà mbaan, mbuur awà udu afàsà mbuur awà ungyel an'koo.

⁸ Kyekà, baar a ywar a Levi bàfàwal mwey unsà kwem, ba bà baar akwà, wée Melkisedek wà mbuur bàte imbal naa nde we anà möö.

⁹ Mumay, bi ban'kwo muten naa: Levi mbuur afawalà mwey unsà kwem kàkyer apà mwey unsà kwem u mbwo a Abàlam.

¹⁰ Ntòn, itakal naa nde kàkal anàtun'bor anki, nde kàkal asànaa wà paa amu nkaa ande Abàlam, umpal kàbwey nde anà Melkisedek.

¹¹ Yalàkal naa isal bàfàkolà u mbwo a ingan a alevi, ntòn kya kya kiin a Un'koon bape aka un'sen, yalàfàkal anki anà ndoñ mutwey ngan asin unsà un'lwaan a Melkisedek, akwànaa mukun'sool uboo a un'lwaan a Alon.

¹² Ntòn, nsòomà a ingan ifátwaal nsòomà a un'koon.

¹³ Wée indiir abi byanswà byàteenà ntòn mbuur awà mbuur a mbil asin, uboo a ya akà mbuur mwey kàtakyèr anki ingan u mesà a iboon.

¹⁴ Ntòn bàkyàyob ubwanàbwan naa Mwol abi kàfu u mbil a Yuda, mbil mpa kàten Mose indiir ntòn ingan.

Ngan asin asànaa Melkisedek

¹⁵ Yan'menà u len naa we anà ngan asin kàtoo asànaa Melkisedek.

¹⁶ Nde kabulà anki ngan ntòn nsween a un'koon a ikyye imbuur, wée u mbwo a ngwal a mōō mpa afàkwà.

¹⁷ Ntòn bàte imbal ki ntòn nde:
« Ngye awà ngan ipepey
unsà un'lwaan a Melkisedek. »

¹⁸ Abun, un'koon wàtátweb bàkyàdwa, ntòn wa kàkal anki ngwal anà ndoñ

¹⁹ anà kàsyen anki akà mbuur mwey u nköölà. Wée u ntsu' yumwey làkyān anàsöön ubwan làkyāyà. U mbwo a la, bi ifàsin tsütsu' apà Nzam.

²⁰ Apà làkāl anà kyān a Nzam. Baar bamwey bàbulà angan uköon kyān a tub alà.

²¹ Wée Yesu kàbulà ngan unsà kyān, mpal kàten Nzam a nde naa:

« Mwol kadi kyān,

nde usàsöom anki ndaa ande:

"Ngye awà ngan a mbul a in'tye." »

²² Kyakin, Yesu kàbulà mboöl a nkwa anàbwan.

²³ Yumwey, angan a alevi bàkal mböon ntön ukwà bapèe anki mbwo mukal ipepey unsà isal.

²⁴ Wée, ntön Yesu wà mbul a in'tye, ingan ande kyà ipepey.

²⁵ Kyakin, nde kan'kwo mutswà möö ipepey baar bàfàsin tsütsu' apà Nzam u mbwo a nde. Ntön nde we ana möö taan lanswà ntön muyamà ntön ba.

²⁶ Yesu wà undweer a angan awà kan'kwo anà bi, wàjin'kyeel, twan latey, ube batey, wàjàkaabà anà baar a man'be, bun'seen u dudu u du.

²⁷ Nde kà wà anki asànaa andweer a angan bumwey bàfàpà iböon ilä byanswà, utàtweb ntön man'be aba ñakwo, ungo ntön un'sen. Wée nde isal aki kàkyer ipepey mbalà mwey mupà nde ñakwo.

²⁸ Andweer a angan abà bàfàsà Un'köon bà baar a gyöölà. Wée ndaa a kyān bāten ungo a un'köon yāsi Mwan mwey wàjàkwo mbul a in'tye.

8

Yesu, undweer a angan

¹ Kyekà, le kiin a indiir iteenà bi alá: Bi ibye anà undweer a angan a tub awà, nde mbuur kàkàbwaay u koo ibaal a kir a imwol a làkoo a Nzam.

² Nde wàmukyer ingan ande kà idwà anà nten a ndandaa kàkyer Mwol, wɛɛ mpa kàkyer mbuur.

³ Undweer a angan bafun'sà nton mupà an'kab anà iboon akà Nzam. Abun, yà ndoñ naa nde sye ukal anà undiir mwɛy mupà.

⁴ Kya nde kalàkal u meen, nde kalàkal anki itàkal ngan, nton angan bà paa, ba bafàpà an'kab mulab nswɛɛn a Un'koon.

⁵ Wɛɛ ba, ingan aba bafàkyer uboo a idwà akyà ikwom, munii a idwà a ndandaa akyà u du, asànaa nswɛɛn a Nzam kàwel Mose nton muton nten a nkoñ:

« Indiir byanswà ngye ayàkyer asànaa baswen bya u du a mɔñ. »

⁶ Wɛɛ apanà, Yesu kan'wal isal anàsöön ubwan, nton nde wà mfurbo a nkwà anàsöön ubwan, yan'bwaay udu a ilää anàsöön ubwan.

⁷ Nton, yalàkal naa nkwà atàtweb yàkal anki anà an'pel, ndoñ yalàkal anki mukiir yáyweel.

⁸ Kyekà, muswan naa nkwà atàtweb ye anà an'pel, Nzam ateenà a un'sen ande naa:

« Ilà byàmuyà,
abyà in'yàdyà mɛ nkwà akuñ
anà un'sen a Isàlèl anà wà Yudà.

9 « Wεε, ya isàkal anki asànaa nkwà kàdi mε anà ankaa aba
mpal katε mε mpi u koo ntɔn mukatwey u Ngipiti.
Ntɔn ba ɲakwo balām anki uboo a nkwà amε,
abun, mε sye wakape ngo.

10 « Ntɔn, le nkwà in'sàdyà mε anà un'seɲ a Isàlɛl
ungo a ila' abin ayi:

mε in'sàsà in'kɔɔn amε unsà an'kyān aba,
mε in'sàsɔn mya u mpem aba:

Mε in'sàkal Nzam aba, ba bàsàkal un'seɲ amε.

11 Akà mbuur mwey usàkal anki anà ndoɲ
mukyaān mbaāb ande itàkal un'tɔɲ ande
muten naa: "Un'yòb Mwol!"

Ntɔn baar banswà bàkyer asan'yòb, semà umbey
tii akà undweer.

12 Ntɔn mε in'sàdwa nkul a ibii aba, mε
in'fasayɔbà anki man'be aba. »

13 Abun, Mwol kàbel nde nkwà ayi naa nkwà
akuɲ, iswanà naa yàtàtweb nde kàbuul undiir
itaan. Kyekà, undiir usàbulà wà itaan anà
usànuɲ, wa wà tsutsu muyaalà.

9

Ngyamàkà a mεen anà yà duu

1 Nkwà yàtàtweb yàkal anà nswεeɲ ntɔn
ngyamàkà anà idwà a mεen.

2 Kyakin bàmbaar nten mwey yaɲàkaab itiir
byeel. Kyàtàtweb bàbeelà naa « ikal in'kyeɛl »,
uboo byàkal anà ikolà mutɔl mwina, mesà anà
mampà in'kyeɛl.

³ Ungo a rido layweel, kyakal itiir babeela naa « ikal anasoon in'kyeel ».

⁴ Uboo kwo byakal mesa a wol nton musa tswa mbaa ana un'bol a nkwa wanjabwaa wanswa ana wol. Uboo awa lakal labuun a wol uboo ala mane, ana unsok a Alon wanjafula, ana an'tar a nkwa.

⁵ Udu a un'bol, bakal ikwom a basherube a lakoo, munii a an'paab aba kafafwe nkuma a un'bol awa bafasyala nton ndwaal a man'be. Wee, apana ka taan muyam pansi pansi nton indiir abi anki.

⁶ Ungo musa indiir byanswa abun, angan bafabila taan lanswa uboo a itiir kyatatweb nton mukola isal aba.

⁷ Wee, ka itiir kyayweel, undweer a angan mpel kafabila mbala mwey u mbul mwey. Nde kafasyena iboon an'kil nton ibii ande nakwo ana bya un'sen.

⁸ Dweela In'kyeel wamuswan naa mbwo a idwa anasoon in'kyeel nataduub anki, isakal naa nten atatweb ya kapaa.

⁹ Kya kya isii nton taan ala. Kya iswana naa an'kab ana iboon bafapa kwo, makwo anki mupon mpem a mbuur afasa ngyamaka a tub ayi.

¹⁰ Nton, bya byakal indiir iler udyà, unwa ana upon ndur. Ya yakal nswen a imbuur babwaa a ngwal tii utaan a nkwa aku.

¹¹ Kyeka, Klisto kayi asanaa undweer a angan nton mukipa indiir kiweel nde u mbwo a nten a

kolàkòl anà yànjàkwo, nten mpa bàtòj anà an'kwo a baar, iswanà naa mpa ayà yà mēen mà.

¹² Nde kàbilà ipepey kà ikal anàsòön in'kyeel, kà nà an'kil a ntab itàkal mà in'to' a ngwomà anki, wēē anà an'kil ande ñakwo, waa kibeēn mbalà mwey ipepey.

¹³ Ntòn, isàkal naa an'kil a in'dim a ntab anà mà in'to' a ngwomà anà isàkal naa un'twà a ngwomà un'kyay bàfàtyaāj udu a baar a ñingyāy màkyer afàkyeel ntòn mupòj ndūr aba,

¹⁴ kamanà an'kil a Klistò, nde mbuur, u mbwo a dweelà a mbul a in'tye kàkàāb nde ñakwo akà Nzam asànaa ibwōn ikōōn too, waa mpa isàpòj mpem a isal abi byànjàkwà ntòn musyaāl Nzam a mōō!

¹⁵ Ntòn ya, Klistò wà mfurbo a nkwa àkuin, ntòn baar kàbeel Nzam bàwēl kwal a mbul a in'tye alà kape nde ilāā. Ba ban'kwo muwal la, u mbwo a ukwà ande abà bàbeēn baar bàkyer man'be unsà nkwa àtātweb.

¹⁶ Ntòn ikal awà un'kaan a kwal, yà ubwan bàmen naa un'sòön awa akyàkwà.

¹⁷ Ntòn, wa afàbulà ndandaa ungo' a ukwà a un'sòön awa. Isàkal naa anawa we anà mōō, wa ndòj ufàkal anki.

¹⁸ Kyakin, mpal yàsēmà nkwa yàtātweb, an'kil màkyer atyanà.

¹⁹ Umpal kāmāy Mōse mukyaān nswēēn yanswà akà un'sēn wanswà asànaa ulwōmà Un'kwo, nde kàwēl an'kil a in'to' a ngwomà, myà in'dim a

ntab, anà an'dà, waa kàfwaan ma udu a un'kaan a Un'koon anà udu a un'sen wanswà u mbwo a kòkà a isop anàbām in'kà a in'kòk myàtsöö.

²⁰ Nde kàten naa: « Mā an'kil a nkwa kàdirà Nzam anà bē. »

²¹ Nde kàfwaan sye an'kil udu a nten anà udu a indiir byanswà bya ngyamakà.

²² Nton, Un'koon atēnà naa indiir byanswà bàkyer apōj anà an'kil. Isàkal naa an'kil ityanà anki, ndwāāl a man'be sye yatey.

²³ Isàkal yà ndōj naa indiir byàkal isii a indiir a du byalàpōnà abunà, abun, indiir a du byanàkwo byalàpōnà u mbwo a iboon byanàsōōn ubwan.

²⁴ Nton, Klistò kàbilà anki uboo a idwà bàkyer kà an'koo a baar, idwà akyà ikwom kyàndandaa, wēē nde kàbilà u kiin a du, nton nde umenà apanà kusà a Nzam nton bi.

²⁵ Kà nton nde upe nde ñakwo mbalà mboon anki, asànaa undweer a angan kàfabilà nde mbul wanswà u idwà anà an'kil mpa amà mände.

²⁶ Kya yalàkal abwey, Yesu kalàman mpay mbalà mboon semà un'baän a meen. Wēē apanà, mbalà mwey ya mpel, u ntsüü a an'taan, nde kàyàmenà nton mudwa man'be u mbwo a iboon ande ñakwo.

²⁷ Mbuur wanswà akyer akwà mbalà mwey mpel, waa ungō nsan iya.

²⁸ Abun sye, Klistò kàpe nde ñakwo mbalà mwey mpel nton mubiin man'be a un'kabò a baar. Nde asàmenà mbalà yàyweel, kà nton mulwom

man'be anki, wɛɛ ntɔn mutwaal ngweel a mɔɔ akà baar bun'dilà.

10

¹ Un'kɔɔn we anà munii a indiir anàbwan abyà iyàya, wɛɛ kà isii a indiir a ndandaa anki. Kyakin wa ukwe anki akà ikikye musyen u nkɔɔlā baar bāfāsin apà Nzam: wa kalākwo aben anà ibɔɔn ifà imwɛy bāfāpà ipepey mbul anà mbul?

² Kya yālākāl naa baar bāfāsà ngyamākà ayi bāpɔɔnà ipepey u mbalā mwɛy, ba balāfākāl anki anà an'kyān a man'be.

³ Wɛɛ, imenā naa u mbwo a ibɔɔn abi, bāfāfuur man'be kà an'kyān mbul wanswà.

⁴ Ntɔn, itākāl kà aben, an'kil a in'dim a ngɔɔmā anà mā in'dim a ntab ifālwoɔm anki man'be.

⁵ Kyakin, umpal kalābila nde u mɛɛn, Klistɔ kàtɛn a Nzam naa:

« Ngye kakwen anki ibɔɔn anà an'kab,
wɛɛ ngye kàbom ndūr amɛ.

⁶ Ngye kàkyey anki ntsūr anàfub
anà ibɔɔn ntɔn man'be.

⁷ Apan, mɛ kàtɛn naa: "Mɛ an'yà mɛ ŋakwo akà ngye,
ntɔn mukyer ukwen angye,
asānaa bāsɔn ya ntɔn mɛ unsà un'kaan ibaan a ntsūr." »

⁸ Nde waa utàtɛn naa:
« Ngye kakwen anki ibɔɔn, an'kab,
ntsūr anàfub,
ibɔɔn ntɔn man'be,
bya ngye un'sak byapɛ anki. »

Kyekà, iboon abi bàfàpà asànaa uloomà Un'koon.

⁹ Kyakin nde waa kàten naa:

« Le, mɛ an'yà mɛ ɲakwo ntɔn mukyer ukwen angye. »

Nde kàlwom ndaa yàtàtweb ntɔn musà yáyweel.

¹⁰ Yà unsà ukwen abà waa bi kàpɔɲà u mbwo a an'kab a ndür a Yesu Klistɔ, mbalà mwɛy ipepey.

¹¹ Wɛy ngan wanswà umbarà ilà byanswà ntɔn mukolà isal ande, mbalà mboon nde upɛ iboon nsil abin, abyà mpa byan'kwo akà ikikye mulwom man'be.

¹² Wɛɛ akà Klistɔ, ungo mupà iboon mwɛy mpɛl ntɔn man'be, nde kàkyàbwaay ipepey u koo ibaal a Nzam.

¹³ Apanà nde wàmudilà kwo naa Nzam usi ayiin ande ungyel a in'kol ande.

¹⁴ Abun, u mbwo a an'kab mwɛy amà mpɛl, nde kàbuul bàɲàkwo ipepey baar ufàpɔɲ nde unsà man'be.

¹⁵ Apan, Dweelà In'kyɛɛl wàmukiteɛlà imbaɪ sye. Ntɔn nde kàtàten naa:

¹⁶ « Mwol kàten naa: "Le nkwa in'sàdyà mɛ anà ba ungo a ilà abin:

Me in'sàsɔn nswɛɛɲ amɛ u mpem aba, mɛ in'sàbàáb ya unsà an'kyan aba.

¹⁷ Me in'fàsàyɔbà anki man'be aba anà ibii aba. »

¹⁸ Kyekà, ikal bàfàdwaäl nkul a man'be, ndoɲ an'kab mäfàkal anki ntɔn man'be.

Làkwikilà anà nkääñ a mpem

¹⁹ Kyakin aton, bi ibye anà nsaay mubilà kà ikal a in'kyeel anàsöönà u mbwo a an'kil a iboon a Yesu.

²⁰ Apanà bi ibye anà mbwo akün anà yà möö kiduub nde u rido, iswanà naa u mbwo a ndür ande.

²¹ Bi ibye anà undweer a angan a kolàkol bàsi kà un'tswe a ndwà a Nzam.

²² Abun, wey bi isin apà Nzam anà mpem a balàbal, wànyàɔl a làkwikilà, mpem anàponà unsà ibii kyanswà kyà an'kyän anà ndür anàson a an'dà anàponà.

²³ Wey bi ikal bànàtsim unsà làkyän ifàkyään bi, nton Nzam wà làä unsà ilää ande.

²⁴ Wey bi ikyeen bi a bi, nton bi ipeel ngyal akwen anà yàkyer isal anàbwan.

²⁵ Bi twon ban'tiin nkoñ abi, asànaa bàyii baar bumwey. Wée, wey bi ipeel ngwal, nton be làkimanà naa Ilä a Mwol kyamusin.

²⁶ Nton, isàkal naa bi ibàmukyer man'be a kora ungo muyob ndandaa, iboon kyan'kwo mulwom man'be ifàkal anki.

²⁷ Wée yan'saal nà mudil u booma nsan anà un'fur a mbaa isàkwiiy baar a un'tswe ngwal.

²⁸ Mbuur usàbey Un'koon a Mose bàkyer un'dwa ukoon ngyeb, isàkal naa baar abööl itàkal atär ban'ta imbal nton ube ande.

²⁹ Be lasii naa ntaanàmbar akolàkol nà mpa kan'kwo muwal mbuur afàdyà Mwan a Nzam

un'siina, afàbèy an'kil a nkwa u mbwo a ma kàpɔŋà nde anà afàto Dweelà a kab a ngway?

³⁰ Ntɔn bi ikyun'yɔb mbuur awà kàtɛn naa:

« Mɛ in'sàfuur ube udu ube, mɛ in'sàfur mbuur mbuur ntɔn isal ande! »

Waa kàfàtɛn sye:

« Mwol asàtɛn nsan a un'sɛŋ ande. »

³¹ Yà ndaa a bɔɔmà mbɔɔn mubwà kà an'kɔɔ a Nzam a mɔɔ.

³² Wɛɛ làyɔbà ilà abe byàtàtweb mpal làwɛl bɛ pɛɛlà a Nzam: bɛ làkyey muman mpay anwaan ngwiya a ngwal.

³³ Mpai mwey bàlato anà bàlamɛɛy nkwaan u mii a baar, mpai yumwey bɛ làmɛnà mpay mbwo mwey anà baar bàkàl u mpay a tub ayi.

³⁴ Inye, bɛ làwɛl kab unsà mpay a baar a bɔlokà anà bɛ làkyer akyey unsà un'sak naa bàgyɔɔr indiir abe, ntɔn bɛ làkyàyɔb naa bɛ làbye anà un'naan anàsɔɔn ubwan awà afalam.

³⁵ Abun, twon lan'piy làkyàn abe, ntɔn la làfàtwaal bweɛl a kòlākòl.

³⁶ Ntɔn, bɛ làbye anà ndɔŋ a mukuüna ntɔn naa, ungo mukolà ukwen a Nzam, bɛ làwɛl indiir kàpɛ nde ilää.

³⁷ Ntɔn, bàsɔn naa:

« Lan'sal taan ikikye, ikikye mpel, mbuur awà ayà, akyer ayàya, nde uyàkyer anki itaan.

³⁸ Apan, mbuur awà balabal kusà amɛ asàkal wàmɔɔ u mbwo a làkwikilà,

wɛɛ isàkal naa nde an'furà ngo; mɛ in'sàkal anki
anà un'sak amu nde. »

³⁹ Bi, bi ka iba baar afurà ngo anki ntɔn
mukadiimà, wɛɛ bi ibà baar a làkwikilà ntɔn
muwà mɔɔ.

11

Làkwikilà

¹ Làkwikilà là kam mukal anà undiir awà unsà
làkyàn, mbwo muyòb ndandaa a undiir mpa
bàfàman.

² U mbwo a la, andweer bàwel imbal anàbwan.

³ U mbwo a làkwikilà, bi ikyàyoɔb naa mɛɛn
manswà mənàyoŋhà u mbwo a ndaa a Nzam,
abun, indiiir byàfàmenà u mii byàfàfà unsà indiiir
mpa byàfàmenà.

⁴ U mbwo a làkwikilà, Abel kàpɛ ibɔɔn anàbwan
akà Nzam kyanàsòòn kyà Kayin. Ntɔn kya,
Nzam kun'twey wabalabal, anà kun'teel imbal
nde ɲakwo ntɔn an'kab ande. Ntɔn la, nde
wàmuteɛnà tii ɲàbà itàkal naa nde kàkyàkwà.

⁵ U mbwo a làkwikilà, Enɔk bàkyer un'swaam
ntɔn nde ukɔɔn aman ukwà. Bàfàfun'man anki,
ntɔn Nzam kàkyer un'swaam. Kusà a nswaam
ande, nde kàwel imbal naa Nzam kàkyer un'kyey.

⁶ Kyekà, ukɔɔn làkwikilà, akà mbuur mwɛy
ukwe anki mupà Nzam un'sak, ntɔn mbuur
afàsin tsutsu apà Nzam, akyer asà làkwikilà
naa Nde wà paa anà Nde afàpà làfur akà baar
bàfun'lenj.

⁷ U mbwo a làkwikilà, Nɔwà kàwem ngweey a Nzam ntɔn indiir mpa anàtaman. Nde ya kàwɛl anki asànaa un'tààm, waa kàtɔŋ an'swà ntɔn ywar ande làwu' mɔɔ. Abun, nde kàtsuul mɛɛn ntaanàmbar, waa kàbulà ñakwal a balabal làfàya u mbwo a làkwikilà.

⁸ U mbwo a làkwikilà, Abàlam kàkyey làbeel a Nzam awà kun'swen mukyà nsi ayà kalàkàwal nde kwal, nde kàkyen ukɔɔn ayòb naa nde ken ukya.

⁹ U mbwo a làkwikilà, nde kàkàbwaay asànaa ungyey u mɛɛn a ilàä. Nde kàbwaaya u nten asànaa Isak anà Yakɔb sye, baar bàkal unsà ilàä nsil kya.

¹⁰ Ntɔn nde kàdilà bul làkal anà in'baän a ngwal amyà kàyoŋà anà kàtɔŋ Nzam ñakwo.

¹¹ U mbwo a làkwikilà Saal, nde ñakwo sye, itàkal naa mbul ande yàkal yàñàlyaan, nde kàbulà wàñàkwo mubɔr, ntɔn Nzam awà kàpɛ ilàä aki wà wàlàä.

¹² Kyakin sye, fà akà mbuur mwey mpel, awà kàkal anànuin tsutsu' mukwà, bàbɔr un'kàbɔ a baar asànaa mbwaar a du, asànaa an'sen a labun a ewà, mpa ban'kwo mutan.

¹³ Yà unsà làkwikilà, baar abà banswà bàkù ukɔɔn awal indiir bape ilàä, wɛɛ ba bya bàmen mpel anà bàpɛ bya mbɔr ukwel. Anà ba bàyòb naa ba bà angyey anà alyaan u mɛɛn.

¹⁴ Ntɔn, baar bàfàten abwey, ba bàfàswan ubwanàbwan naa ba bàmulen nsi.

15 Yàlàkal naa ba bàfàycòbà anà nkyeer nsi bàlwomà ba, ba bàlàwal ipòl mufurà kwo.

16 Kuten anàbwan, ba bàkal anà ngyal mukal anà nsi yan'soön ubwan, iswanà naa nsi a Du. Kyakin, nswen yatèy naa ba bàbeel Nzam naa Nzam aba ntòn nde kalöön bul mwey.

17 U mbwo a làkwikilà, umpal bun'sii, Abalam kàkàb Isak, mwan baal ande mwey mpel, asànaa iboon, nde mbuur kàwèl ilää,

18 anà kàten Nzam a nde naa:

« Bòr angye làsàkal làmboon u mbwo a Isak. »

19 Nde kàmen naa Nzam we anà iköb muwiiy un'ku, lalan Nzam kun'fuur nde mwan ande anà möö asànaa kye anà ikök a ndaa, ndaa a ngwiiyà.

20 U mbwo a làkwikilà sye, Isak kàsaak Yaköb anà Isawu muyilà ndaa isayà ungo.

21 U mbwo a làkwikilà, Yaköb, kusà a nkweel ande, kàsaak baan a Yosefi umwey umwey. Nde kàtsüüm u nswen a unsök ande, waa kàkömà Nzam.

22 U mbwo a làkwikilà, Yosefi u ntsüü a möö ande, kàkyään ntoo a baan a Isàlèl anà kàpè nswen naa ba bàsàkyer aben ntòn in'kwo ande.

23 U mbwo a làkwikilà, Mose, ungo a mboör ande, aboör ande bun'yee ngon tär. Ntòn bàmen ba ntwen a mwan aba, ba bàmen anki boomà mubey un'koon a mfum.

24 U mbwo a làkwikilà, Mose, mpal kàbulà nde undweer, kàtön bun'beel mwan baal a mwan un'kaar a Falàwo.

25 Nde kàkwen muman mpay mbwo mwey anà un'seɲ a Nzam, akwànaa mukal kà un'sak nton taan lamwey là man'be.

26 Nde kàmen naa muman nswɛn asànaa Klisto yà un'naan anàsoòn ntal akwanaa in'naan a Ngipiti, nton mii ande myakàl muler bweel alá làyà.

27 U mbwo a làkwikilà, nde kàlwomà u Ngipiti ukoon aman boomà a un'fur a nkyel a mfum. Nde kàkal anàtsim asànaa nde kàmenà Nzam mpa bàfàman.

28 U mbwo a làkwikilà, nde kàswaal Pak anà kàswɛn musir an'kil kà ibeenà a ndwà nton un'dwää ukoon aba baan abaal a nswem bà Isàlèl.

29 U mbwo a làkwikilà, ba bàtsul ngyal a wɛɲwɛɲ asànaa u mɛɛn anàyɔm. Wɛɛ umpal bàsii baar a Ngipiti mutsul, ba bàkyer aminà.

30 U mbwo a làkwikilà, ibà a Yelikɔ byàkyer abwà, ungo a un'seɲ muywolà bya ilà nsamb-waar.

31 U mbwo a làkwikilà, Rayab, un'kaar a pasàse, kàku anki anà baar mpa abà anàlàkwikilà, nton nde kàwɛl aseey unsà ubwan.

32 Ininà mɛ in'fàten? Taan làkyer ayan'koon muyääm pànsi pànsi nton Ngidyɔn, Barak, Samson, Zefte, David, Sàmwel anà anangoom,

33 u mbwo a làkwikilà ba bàwɛl iboɲ udu a imwol mboon, bàsyääl balàbal unsà isal, bàwɛl indiir bapeel ilää, bàdubà min a ngoom,

³⁴ bàdim ngwal a mbaa, bàsɔrà u mpɔr a an'kɔm, bàbulà anangwal ungo a gyɔɔlà, bàbulà anangwal unsà ità, bàbɔŋ anità angyey.

³⁵ U mbwo a làkwilà, akaar bàfàman aku'aba u mbwo a ngwiiyà, waa bafuur abà.

Bamwey bameey nkwaan. Ba bàkyer aton naa batsuun, nton ba bàwel ngwiiyà anàsòon ubwan.

³⁶ Bumwey bàkyer atoo, bakàm an'fùm, babàm in'sin, waa batɔɔm u bɔlokà.

³⁷ Bumwey sye bàkyer atà in'kul, batsutsul a si, badwà a kɔm. Ba bàkyer ayöö, bàbwaära ibaan a in'kɔk itàkal ibaan a ntab. Ba batsuŋ indiir mbɔɔn, bameey nkwaan, bape mpay.

³⁸ Nton meen mäfàkal anki ubwan nton ba. Ba bàbulà muyöö u nsye a ipɔl, u myɔŋ, uboo a mɔɔ anà u mfwoo a meen.

³⁹ Ba banswà, isàkal naa ba bàwel imbàl anàbwan nton làkwilà aba, wɛɛ ba bàsàwal anki indiir kape Nzam iläa.

⁴⁰ Nton Nzam kàbɔn undiir anàsòon nton bi, ba balàkɔlà anki bàjàkwo ukɔɔn bi.

12

Ntiin a mukuüna

¹ Akà bi sye, baar ibàjàdinà a un'kàbɔ a ambàl, wey bi iwɔm undiir wanswà akapaa buur u dwaan abi, sin sin man'be màmínààm mà, anà bi itsumà unsà mukuüna ntiin bàmilɔɔm.

² Wey mii abi iler aka Yesu mpel, nde mbuur kàswaal làkwilà anà afàkɔlà la. Nde kàtɔn un'sak kàkàl nde awà, waa kakyey kulunsi ukɔɔn

aman nswen a nkweel a tub ayi anà kàbwaay u koo ibaal a kir imwol a Nzam.

³ Inye, làyobà mbuur awà kàkàh mpem kusa a mbaan a tub ayina ya baar a man'be, ntòn be làkòòn ayon anà làkòòn akwamà.

⁴ Ntòn ngwiy abe anà man'be, be nàtànwaan anki tii an'kil ityanà.

⁵ Anà be làkyadiimà ndeel kàlapè Nzam asànaa akà baan:

« Mwan amè, twon an'bey ngweey a Mwol, twon an'kwaam, ndür isàkal naa nde wamukapela.

⁶ Ntòn Mwol afàweey mbuur ukwen nde, nde afàkam an'fùm mwan wanswà ufàwal nde asànaa mwan ande. »

⁷ Mpay lamana be yi ya ntòn musuub be. Nzam afàlawal asànaa baan. Nkye we anà mwan mpa ufun'weey taarànde?

⁸ Isàkal naa be ntaanàmbar làfàwal anki asànaa bàfàwal baan banswà, iswanà naa be labà baan a mbò, kà baan a bór anki.

⁹ Bi bàkal anà ataaràbi bàmeen: ba bàfipaa ntaanàmbar anà bi ba bàfapaa làzir. Waa kamanà Taa a dweelà, nkye bi bun'wem anki ntòn muwal mōō?

¹⁰ Ataaràbi bipèè ntaanàmbar u taan ikikye, asànaa bàkweenà ba njakwo. Wèè Nzam afipà ntaanàmbar ntòn ubwan abi, ntòn bi ikal bànjin'kyèl asànaa Nde.

¹¹ Mpal ifàwal bi ntaanàmbar, ya kà ifàkal un'sak anki u taan alan, wèè ngyeb. Wèè ungōngō,

ya ifátwey mben a duu anà yàbalàbal akà baar bàfàwal ya.

Nswɛɛn anà ngweey

¹² Kyakin, làseen an'kɔɔ abɛ mǎnǎyɔn anà an'bwaan abɛ mǎnǎkàkwɛɛr.

¹³ Làbɔl myäy aswalaa nton in'kol abɛ, nton làkol ibweel làkɔɔn abɔɔ, wɛɛ la làkɔɔrà.

¹⁴ Làkyer ngwal mukal unsà duu anà baar banswà, anà mukal unsà un'kyɛɛl. Nton, un'kyɛɛl usàkɔɔn, mbuur mwey asàman Mwol watɛy.

¹⁵ Làkàl kà ikɛɛn naa mbuur mwey ukɔɔn akal u nsà a kab a ngway a Nzam, naa akà un'swey mwey wàbuul ukɔɔn amen, ukɔɔn ayɛl nton mutwaal lingyoomà anà mutay baar mbɔɔn.

¹⁶ Làkàl kà ikɛɛn naa akà anǎnǎngyäy mwey itàkal un'bɛɛy mwey ukɔɔn akal, asànaa Isawu kàyalà nde inswem ande nton bisaa.

¹⁷ Nton, bɛ làkyàyɔb naa ungo, umpal kàkwɛn nde muwal nsaak a taarànde, nde bàkyer un'piy, anà nde kàmɛn anki ipɔl musɔɔm an'kyàn a taarànde, itàkal naa nde ya kàlɛn anà nsaan u mii.

¹⁸ Bɛ, bɛ làsin anki apà indiir ban'kwo muba, asànaa mɔn anà mbaa anǎlɛɛmà, làpib, mpib, un'pɔb a ngwal,

¹⁹ saay a mfun anà làso a ndaa. Baar bàwem unkiin awà, bàkwɛn anki mufàwem wa.

²⁰ Nton ba bàkwe anki mukan mpem nton nswéen yi: « Mbuur wanswà asàba mɔŋ, itàkal ntsuĩ, bàsun'dwa a in'kul. »

²¹ Ndaa ayi yàkal yà bɔɔmà mbɔɔn, waa Mɔsɛ kàtɛn naa:

« Mɛ in'wà unšà bɔɔmà mbɔɔn anà mateer! »

²² Wɛɛ bɛ, bɛ lakyasin tsutsu'apà mɔŋ a Siyɔnà anà apà bul a Nzam a mɔɔ, Yelusalẽm a du, anà nsaab a nsaab a akyeey

²³ abà kà un'kyɔm. Bɛ, bɛ lakyasin apà nkoĩŋ a baan a nswem, abà ikɔb aba byànàson u du, yà Nzam, un'tsuül a nsan a baar banswà, anà yà an'dweelà a baar a balàbal bàbulà bàŋàkwo.

²⁴ Bɛ, bɛ lakyasin apà Yesu, mfurbo a nkwã akun, anà yà an'kil ande mäfàtɛn ubwanàbwan mɔnasoon mà Abel.

²⁵ Làkal kà ikyeey, twon lan'ton muwem mbuur awà ayäämà anà bɛ. Nton, isàkal naa ba bàsɔrà anki u ntaŋàmbar umpal bàtɔn ba muwem mbuur kaweeyà ba u mɛen, abun, bi sye isàsɔrà anki, isàkal naa bi, bi kan'pà ngõ akà mbuur awà kiweeyà fà du.

²⁶ Nde mbuur kàni mɛen utaan alanà u mbwo a ndaa ande, wàmupà ilää̃ ki apanà: « U mbalà asin, mɛ in'yàfàni kà nà mɛen mpel anki, wɛɛ sye anà du. »

²⁷ Ngok yi, « umbalà a asin », ikyäänà ndiimà a indiir byanswà byàfànini u mɛen bàkyer, nton waa isàsaal nà indiir mpa byàfàni.

²⁸ Nton bi ifàwal imwol mpa kyàfànini, wey bi

ikaär kab a ngway alà. U mbwo a la, wëy bi isyaäl Nzam mukun'pà un'sak, unsà unkyeey anà bɔɔmà.

²⁹ Ntɔn Nzam abi wà mbaa ifàkuun.

13

Nswëɛɛɛ ifà ifà

¹ Làláb mukwen, bɛ a bɛ.

² Twon lan'diima muwal baar ubwan. Ntɔn ya, bàmboɔn bawel akyeey ukɔɔn ayɔb.

³ Làyɔbà baar abà u bɔlɔkà, asànaa bɛ làbà u bɔlɔkà sye anà ba. Làyɔbà baar abà unsà mpay, ntɔn bɛ sye làbye anà ndür asànaa ba.

⁴ Wëy bɔr làkàl làlàkoo akà baar banswà anà mbiin ikɔɔn akal udu a itàb, ntɔn Nzam asàtsul mbar a baar a inswem anà bà ipasàsɛ.

⁵ Wëy ukwen a ngim bàkɔɔn abilà u nkääl abɛ, làkyey undiir làwà bɛ awa, ntɔn Nzam ɲakwo kàten naa: « Mɛ insawëy anki, mɛ in'sakɔɔb anki akà àkikye! »

⁶ Kyakin, bi iten unsà kam lanswà naa:
« Mwol wà un'baay amɛ,
mɛ bɔɔmà undiir mwëy in'sàman anki.
Ininà mbuur kan'kwo mukan'kyer? »

⁷ Làyɔbà baar bàlayaalà, bàlakyäänà ndaa a Nzam. Làyɔbà naa möö aba kàkàl aben anà nkweel aba yàkàl aben, anà làyweel làkwikilà aba.

⁸ Yësu Klistɔ wà ifà imwëy, yweenà, ɲàbà, anà mbul a in'tye.

⁹ Twon lan'pà mbwo naa an'lɔɔŋ ingyey mà ifà ifà màlabwiy ndwan. Ntɔn yà ubwan naa mpem ikàl ngwal u mbwo a kab a ngway, wɛɛ kà u mbwo a isaa mpa byàpɛ akà bweel mwɛy akà baar bàfàsyàäl ya asanaa un'kɔɔn.

¹⁰ Bi ibye anà mɛsà a ibɔɔn, wɛɛ angan bàfàsäl uboo a idwà ikɔb adyà isaa bàpɛ an'kab kyatey.

¹¹ Ntɔn in'twan a ntsür, ayà ufàsyen undweer a angan an'kil amya uboo a idwà ntɔn ndwääl a man'be, mya bàfàfub u nsà a bul.

¹² Kyakin Yesu sye kàkù u nsà a bul, ntɔn mubuul baar bàŋin'kyeɛl u mbwo a an'kil ande ŋakwo.

¹³ Abun, bi ikyà u nsà a bul mukàbwey anà nde, anà mukyey musen un'tɛr a nswen kàmen nde.

¹⁴ Ntɔn u mɛɛn pà bi ibye anki anà bul ipepey, wɛɛ bi ibàmulen bul làyàyà.

¹⁵ U mbwo a Yesu, wey bi ipɛ akà Nzam, ukɔɔn ayɔn, nsyàŋà abi asanaa ibɔɔn, iswanà naa an'kab a ndaa ifàtoo u mun a baar bàfàsyàŋà ikɔb ande.

¹⁶ Twon lan'diimà mukyer ndaa aŋàbwan anà mutà ibay, ntɔn ibɔɔn a tub abi byàfàpà Nzam un'sak.

¹⁷ Làkàl anà unkyeey akà antwasà abɛ, lapɛ làzir, ntɔn ba bàfàlɛr mɔɔ abɛ, ntɔn ba bàsàtal un'lɔn awa akà Nzam. Abun, ba ban'kwo musal anà un'sak, kà unsà unün anki, undiir mpa uyàkal u bweel abɛ.

¹⁸ Làyamà ntɔn bi, ntɔn bi ibye anà kam mukal anà an'kyän aŋàpɔŋà anà bi ikwen mukal anà

nkaäl anàbwanj unsà indiir byanswà.

¹⁹ Mɛ amalàlòm, làkyer ya apanà, ntòn Nzam ukyer naa mɛ in'yàfurà agyàgyà akà bɛ.

Ngyamàkà

²⁰ Wey naa Nzam, awà ntwà a duu anà kàwiiy uboo a aku Mwol abi Yɛsu, awà kàbulà undweer a aseey a in'kɔk, u mbwo a an'kil a nkwà mwey yà mbul a in'tye,

²¹ wey nde kàlabuul bànàkwo mukyer yanswà yànbwanj ntòn mukyer ukwen ande, wey nde ukyer amu bi undiir ufàkyey nde, u mbwo a Yɛsu Klistɔ, akà nde làkoo làkàl mbul a in'tye. Wòwòò!

Mbɔr a ntsüü

²² Atɔŋ, mɛ amalalòm, làwem unsà nkaäh a mpem ndaa a mpeel a ngwal yi! Ntòn mɛ amàlɔŋön ikòkò.

²³ Layòb naa un'tɔŋ abi Tumàtɛ bàkyun'tsuun. Isàkal naa nde kan'ya làgyägyä, mɛ in'yàlaler anà nde.

²⁴ Lape antwasà abɛ mbɔr anà anjin'kyeel ban-swà. Baar abà kà Itali bàmalapà mbɔr.

²⁵ Wey kab a ngway a Nzam làkàl anà bɛ banswà!

Bible Iyansi

The New Testament in the Yansi language of the Democratic Republic of the Congo: Bible Iyansi

copyright © 2024 Seed Company in coordination with Forum Communautaire des Traducteurs de la Bible et Alphabétisation

Language: (Yansi)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files dated 10 Jul 2025

533ada40-f65c-5c48-9141-b107f37a0a9f